

Vreme: 10.07.2026 09:19

Medij: euronews.rs

Link: <https://www.euronews.rs/evropa/vesti/232032/novi-sistem-za-ulazak-u-eu-mozda-tek-2027-sta-ceka->

Autori: Euronews Srbija

Teme: Evropska komisija

Naslov: Novi sistem za ulazak u EU možda tek 2027: Šta čeka putnike iz Srbije posle gužvi na granicama

6563

Evropska unija mogla bi da odloži uvođenje novog sistema za prethodno odobravanje putovanja ETIAS do 2027. godine, nakon problema koji su se pojavili sa primenom biometrijskog sistema kontrole granica EES. Dok putnici na pojedinim prelazima već mesecima suočavaju sa dužim čekanjima, turistička industrija upozorava na posledice novih procedura.

Prema pisanju britanskog Financial Timesa, Evropska unija mogla bi da odloži početak primene novog sistema ETIAS do 2027. godine.

Turistička industrija u Evropi već nekoliko meseci suočava se sa problemima zbog uvođenja Sistema za ulazak i izlazak iz Šengena (EES), jer su putnici na pojedinim granicama i aerodromima suočeni sa dužim čekanjima i kašnjenjima.

Sada bi i drugi sistem - ETIAS, koji treba da uvede prethodno odobravanje putovanja za državljane zemalja kojima nije potrebna viza za ulazak u EU - mogao da bude pomeren, navodi Financial Times, pozivajući se na probleme koje je izazvalo "haotično uvođenje" EES sistema.

Prema pisanju ovog lista, početak rada ETIAS-a, koji će omogućiti elektronsku proveru putnika pre dolaska u EU, mogao bi da bude odložen do 2027. godine.

Iako se na zvaničnom sajtu ETIAS sistema navodi da bi on trebalo da počne da funkcioniše u poslednjem kvartalu 2026. godine i da odlaganje još nije zvanično potvrđeno, Financial Times ocenjuje da je "malo verovatno" da će biti uveden do kraja ove godine.

ETIAS će biti sličan američkom sistemu ESTA. Putnici iz zemalja kojima nije potrebna viza za ulazak u EU moraće unapred da podnesu elektronski zahtev, plate naknadu od 20 evra i prođu bezbednosne provere pre putovanja.

To znači da će putnici morati da popune onlajn prijavu, dostave lične podatke, odgovore na bezbednosna pitanja i dobiju odobrenje pre puta. Odobrenje će biti elektronski povezano sa pasošem putnika i važiće tri godine ili do isteka pasoša, u zavisnosti od toga šta nastupi ranije.

Obaveza pribavljanja ETIAS odobrenja odnosiće se na putnike iz 60 zemalja van Evropske unije, uz određene izuzetke.

Naknada od 20 evra neće se naplaćivati deci mlađoj od 18 godina i osobama starijim od 70 godina, ali će i oni morati da podnesu zahtev za odobrenje putovanja.

ETIAS će se primenjivati u 30 evropskih zemalja - u svim članicama Evropske unije osim Irske, kao i na Islandu, u Norveškoj, Lihtenštajnu i Švajcarskoj.

Čak i kada sistem počne da se primenjuje, biće uveden prelazni period od najmanje šest meseci.

Evropska unija navodi da će tokom tog perioda putnici biti pozvani da podnesu zahtev za odobrenje putovanja, ali da onima koji ga još nemaju neće automatski biti odbijen ulazak ukoliko ispunjavaju sve ostale uslove.

Nakon tehničkih problema i sporog uvođenja sistema EES, agencija EU-Lisa, koja je zadužena za sprovođenje ETIAS-a, priznala je da više nije realno očekivati njegovo pokretanje do kraja ove godine, kako je prvobitno planirano.

Vreme: 10.07.2026 09:19

Medij: euronews.rs

Link: <https://www.euronews.rs/evropa/vesti/232032/novi-sistem-za-ulazak-u-eu-mozda-tek-2027-sta-ceka->

Autori: Euronews Srbija

Teme: Evropska komisija

Naslov: Novi sistem za ulazak u EU možda tek 2027: Šta čeka putnike iz Srbije posle gužvi na granicama

Izvor upoznat sa razgovorima rekao je za Financial Times da i dalje postoje određeni IT problemi u vezi sa ETIAS sistemom, ali da bi prioritet trebalo da bude rešavanje problema koji postoje sa EES-om.

"Hajde prvo da sredimo EES pre nego što uvedemo još jedan sistem koji bi ponovo udvostručio redove", rekao je izvor.

Druga osoba upoznata sa procesom ocenila je da je pokretanje ETIAS-a ove godine "iluzorno".

Sistem EES postao je potpuno operativan širom šengenskog prostora u aprilu 2026. godine. On je za većinu putnika iz zemalja van EU zamenio tradicionalno pečatiranje pasoša digitalnim sistemom koji beleži ulaske i izlaske, uz prikupljanje biometrijskih podataka, uključujući otiske prstiju i fotografije lica.

Cilj sistema je da unapredi kontrolu granica, lakše identifikuje osobe koje prekorače dozvoljeni boravak i poboljša upravljanje spoljnim granicama EU.

Ipak, evropska avio-industrija upozorila je da je primena sistema u mnogim aerodromima izazvala suprotan efekat - duže redove i dodatna čekanja putnika.

Organizacije ACI EUROPE, Airlines for Europe (A4E) i Međunarodno udruženje za vazdušni saobraćaj (IATA) uputile su apel predsednici Evropske komisije Ursuli fon der Lajen, upozoravajući da je uvođenje EES-a dostiglo "kritičnu tačku" i da izaziva ozbiljne poremećaje za milione putnika. Evropska unija, međutim, odbila je pozive za suspenziju sistema.

Zvaničnici EU naveli su da EES "nije savršen", ali da potpuna obustava nije ni potrebna ni moguća.

Direktor Nacionalne asocijacije turističkih agencija Srbije (YUTA) Aleksandar Seničić izjavio je da nije bilo iznenađenje što je Evropska unija odbila pozive aerodroma i avio-kompanija da suspenduje primenu novih biometrijskih graničnih kontrola.

Seničić je za Tanjug rekao da, kada EU usvoji određeni propis, sve države članice imaju obavezu da ga primenjuju, a da je s obzirom na to da je odluka već usvojena u Evropskom parlamentu bilo teško očekivati potpuno ukidanje sistema.

"Nalaze se neki mali prozori, oni su to već uradili u aprilu kada su dozvolili svim državama članicama u slučaju gužvi da se sistem suspenduje, i oni na tome i dalje insistiraju kroz ovu priču", rekao je Seničić.

On je dodao da je EU preporučila aerodromima da zaposle veći broj ljudi i obezbede više tehničkih uređaja za kontrolu putnika.

"Nadam se da će aerodromi biti dosledni i da će prihvatiti te sugestije, obzirom da je sada potpuno jasno da ove procedure ostaju onako kako je bilo planirano", naveo je Seničić.

Komentarišući najavu EU da će na 20 graničnih prelaza koji predstavljaju "teška mesta" države članice morati da preduzmu mere za smanjenje gužvi, Seničić je rekao da će posebno na velikim aerodromima u Nemačkoj i Španiji biti potrebno bolje organizovati rad tokom letnje sezone.

Kako je naveo, rešenje vidi u većem broju zaposlenih, boljoj organizaciji aerodroma i povećanju broja uređaja za kontrolu.

Prema njegovoj oceni, pošto EU trenutno ne pominje mogućnost aplikacije koja bi putnicima omogućila da unapred završe deo procedure, povećanje broja radnika i uređaja ostaje jedino adekvatno rešenje.

Govoreći o najvećim izazovima za putnike iz Srbije, Seničić je rekao da administrativne procedure trenutno predstavljaju manji problem u odnosu na rast troškova putovanja.

"Mislim da je pad interesovanja koji je krenuo još u martu vezan za neočekivano povećanje cena na svim destinacijama. Sama neizvesnost oko toga koliko ćete novca potrošiti i koliko je potrebno za jedno pristojno letovanje, dovodi do toga da imamo smanjeno interesovanje za ovu sezonu", rekao je Seničić.

Kako je dodao, procedure na granicama uticale su na mali broj putnika prilikom izbora destinacija, dok su veći problem predstavljali ukupni troškovi putovanja.

